

ტრეინინგი

ნუცა მეღვინეთუხუცესი

22 ივლისი, 2021

CERTH CENTRE FOR RESEARCH & TECHNOLOGY HELLAS

სანაპირო ზოლის ცვლილების დინამიკის შეფასება

საკვლევი რეგიონი: შავი ზღვის სანაპირო ზოლი საქართველოს ფარგლებში საკვლევი რეგიონის ფართობი - 159 კმ²

სანაპირო ზოლის ცვლილების პრობლემის/საკითხის მოკლე აღწერა

- სანაპირო ზოლის გრძელვადიანი ცვლილებები ბუნებრივი მოვლენებისა და ანთროპოგენული აქტივობის ერთობლიობის შედეგია
- სანაპირო ზოლის ეროზია ერთ-ერთი ყველაზე მზარდი ეკოლოგიური პრობლემაა
- მნიშვნელოვანია სანაპირო ზოლის ცვლილების დინამიკის განსაზღვრა (უკანასკნელი 100 წლის განმავლობაში ქვიშიანი სანაპირო ზოლის 70% უკან იხევს სანაპირო ზოლის ეროზიის შედეგად)
- ტოპოგრაფიული დაკვირვება და დისტანციური ზონდირების მეთოდები არის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მიდგომა სანაპირო ზოლის მდებარეობის განსაზღვრისა და მონიტორინგისთვის

სანაპირო ზოლის ეროზიის განმსაზღვრელი ინდიკატორები

Common borders. Common solutions. როგორ შევისწავლოთ სანაპირო ზოლის ეროზია

ისტორიული მონაცემების დამუშავებით, გაანალიზებით და შედარებით:

- 🖌 აერო გამოსახულებები
- 🖌 ტოპოგრაფიული რუკები
- 🖌 სხვა ისტორიული რუკები
- 🖌 ადგილზე მოპოვებული მონაცემები
- 🖌 თანამგზავრული გამოსახულებები

თანამგზავრები

RapidEye (5m) 2009-2020

2007 - Today

Landsat (30 - 15m) 1972 - Today

PlanetScope (3.6m) 2016 - Today

Kompsat (0.55m)

1999 - Today

WorldView (0.31m)

სანაპირო ზოლის ეროზიის შეფასების მეთოდოლოგია

სამუშაოების მიმდინარეობა

მეთოდოლოგია

- სატელიტური გამოსახულებების შერჩევა, ჩამოტვირთვა <u>https://earthexplorer.usgs.gov/</u> თავისუფალი წვდომის ონლაინ პორტალი
- QGIS (ღია კოდის პროგრამული უზრუნველყოფა) გამოვითვალეთ NDWI (ნორმალიზებული სხვაობის წყლის ინდექსი)
- ნახევრად ავტომატური კლასიფიკაციის 'ფლაგინის' (SCP) გამოყენებით ისტორიული სანაპირო ზოლების იდენტიფიცირება/ამოღება (1992-2020 წლები)
- ArcGis DSAS (პროგრამული ინსტრუმენტი) გამოყენებით სანაპირო ზოლის ცვლილების ანალიზის შედეგები:

🖌 სანაპირო ზოლის ეროზიის, ან მიწის საფარის მატების იდენტიფიცირება

სანაპირო ზოლის მოძრაობის შეფასება

სატელიტური გამოსახულებების შერჩევა და ჩამოტვირთვა

Landsat 5 (30∂) Landsat 8 (30∂) Sentinel 2 (10∂)

- გეორეფერენცირება
- ორთორექტიფიცირება
- ატმოსფერული კორექცია
- მინიმალური
   ღრუბლიანობა
- სეზონურობა (ზაფხულის თვეების გამოსახულება)

ნორმალიზებული სხვაობის წყლის ინდექსის (NDWI) მნიშვნელობა გამოიყენება ბინარული კლასიფიკაციის შესაქმნელად - წყალი/არაწყლი.

 $NDWI = \frac{(GREEN - NIR)}{(GREEN + NIR)}$

NDWI არის ფართოდ გამოყენებული ინდექსი: • ხმელეთის/ზღვის განმსაზღვრელი რუკა, • შიგა წყლების ობიექტების გამოვლენა

mon solutions. უნველყოფა) გამოვითვალეთ აობის წყლის ინდექსი)

GRTTO	Q XYZ Connection X	- I - I - I - I - I - I - I - I - I - I
Conjecture Conjecture Sensitive Sensitive	Connection Details Name Google Satellite URL http://www.google.cm/maps/vt?lyrs=s@1898gl=cn8xx=(x)&y=(y)&z=(z)] Authentication Configurations Basic Choose or create an authentication configuration No authentication Configurations store encrypted credentials in the QG25 authentication database.	 Answir Jasz Assess orman Stocks Control Stocks S
Versional Sectors III III No. 42, 42, 43, 43, 44, 44, 44, 44, 44, 44, 44, 44	 ✓ Min. Zoom Level 0 0 ✓ Max. Zoom Level 19 0 Referer 	ვხსნით საბაზისო რუკას

ნახევრად ავტომატური კლასიფიკაციის 'ფლაგინის' (SCP) გამოყენებით ისტორიული სანაპირო ზოლის იდენტიფიცირება/ამოღება (1992-2020 წლები)

547.00	ale 17		isea.		
 Second Amage and Amage and	disoriarisi: Cheoritoriani di sett e toole e toole e toole recessing processing processing processing processing processing f cal- hap- recessing toole hap- toole	Physic Sector 1000 (1000) Sector 1000 (1000)		anima (a) (a) anima (a) (a) anima (a) (a) anima Anima (a) anima Anima (a) anima anim	საწვრთნელი ნიმუშების შექმნა და კლასიფიკაციის ალგორითმის გამოყენება

13, Tapi Mona Caroli

Construes 2000 access 🖏 sums 1:7740 + 🚔 Hearder 1075 🗉 Australe 1071 T 🖌 Hearder 🔿 1910/2017 🚭

14. Typic In house domestic

Fig. Terministra (Carlot)

Tube Statute Streets

Contraint Tablet-Geller & size 1:1768 + 2 mapping 10/h 2 Webdox 5.81 1 Villadar @ \$P\$(c)(A17 @

-1. Tree mission 2011/41 Dependent removal

Conducts 20125-635414 🐐 Code 1110002 * 🔒 Magnifier 200% 😂 Station (0.5* 😂 V Seniter 👁 0555-20037 🗨

Contraction and the

Condume Males Global & sine 155576 - 2 Heapther 2016 - 2 Heapter 1.51 - 2 Vieware @ Philipsill @

ისტორიული სანაპირო ზოლის იდენტიფიცირება/ამოღება (1992-2020 წლები)

კლასიფიცირებული რასტრული ფაილი გადაგვყვას ვექტორულ, პოლიგონალურ შეიპფაილად Shp. პოლიგონალური გადაგვყავს ხაზოვან ფაილად. შეიპფაილების გენერირება დაგლუვება (Smooth).

DSAS (პროგრამული ინსტრუმენტი) გამოყენებით სანაპირო ზოლის ცვლილების ანალიზი

- 1. ვქნით ახალ ფოლდერს DSAS_Transects.
- აღნიშნულ ფოლდერში ვაკოპირებთ ისტორიულ სანაპირო ზოლების შეიპფაილს "Shorelines"
- ვქმნით პერსონალურ გეომონაცემთა ბაზას OVS_PGB.mdb.
- 4. მონაცემთა ბაზაში 2 Feature Classes – shoreline, baseline.
- 5. ვქმნით 100მ. ბუფერს და ბუფერის გასწვრივ baseline-ს.

პერსონალური გეომონაცემთა ბაზის შექმნა

1.ვქმნით პერსონალურ გეომონაცემთა ბაზას OVS_PGB.mdb.

- ArcCatalog New Personal Geodatabase
- ვცვლით სახელს -OVS_PGB.mdb

NOT DELAND, HE BY DOLLARS STORE WITH	the second s
20.04	
and the lot	R R Same Party On
Control of Contro	Inter I

New Feature Class

New Feature Class

lame: shoreline	Field Name	Data Type
liaer	OBJECTID	Object ID
-	SHAPE	Geometry
Type	SHAPE_Length	Double
Type of features stored in this feature class:	DATE_	Text
Line Easturne	UNCERTAINTY	Double
Geometry Properties	Click any field to see its properties.	

Allow NULL values

Default Value Length

Х

Y coordinates in this data

situde coordinates on a spherical model use a mathematical conversion to -dimensional linear system.

^	đ
	l
	ł
~	J.

Next >

Cancel

To add a new field, type the name into an empty row in the Field Name column, click in the Data Type column to choose the data type, then edit the Field Properties.

Yes

10

×

Cancel

Finish

Import...

V

< Back

< Back

lame:	baseline	Field Name	Data Type	for XY coordinates in this data.
B		OBJECTID	Object ID	
Jids.		SHAPE	Geometry	longitude coordinates on a spherical model
Type		SHAPE_Length	Double	two-dimensional linear system
Type of feature	es stored in this feature class:	D	Long Integer	
Line Features	•	Group	Long Integer	
Line reduces		Search_Distance	Double	✓ Q Q G • ☆
Geometry Prop	erties s include M values. Used to store ro s include Z values. Used to store 3[	Click any field to see its properties.		
			Import	100

To add a new field, type the name into an empty row in the Field Name column, click in the Data Type column to choose the data type, then edit the Field Properties.

< Back

Finish

Cancel

< Back

Next >

v.

Cancel

Х

სანაპირო ზოლის შეიპფაილების ატრიბუტული ველების მომზადება და დამერჯვა

 შემოგვყავს შეიპფაილი მარჯვენა დაწკაპებით ვხსნით ატრიბუტულ ცხრილს ვამატებთ ველს

2. ვრთავთ რედაქტირების ფუნქციას და დამატებულ ველში ვუთითებთ სანაპირო ზოლის შესაბამის წელს

3. იგივეს ვიმეორებთ ყველა სანაპირო ზოლის შემთხვევაში

Table	1			□ ×
•== •	- 1	a - 🖫 🖗	1 I 🖗 🗙	
2003	Ln	smth		×
	FID	Shape *	YEAR	
•	0	Polyline	2003	
14	4	1	► ►I	
2003	Ln	smth		

სანაპირო ზოლის შეიპფაილების ატრიბუტული ველების მომზადება და დამერჯვა

1. ArcToolbox → Data management Tools → General Merge →

2. ვიღებთ გაერთიანებულ (დამერჯილ), გენერალიზირებულ, ისტორიულ სანაპირო ზოლებს, მითითებული ატრიბურული მონაცემებით

Totile 전 • 월 • 월 1일 <i>전 후</i> 🗙 1992_2020_shoreline_merg	
급·陽·陽·陽·歐麗 ※ 1992_2020_shorefine_merg	
1992_2020_shoreline_merg	
a file provide a subject of the subj	
FID Shape * YEAR	_
O Polyline 1992	
f Palyline 1997	
2 Polyline 2003	
3 Pelyine 2008	
4 Polyine 2015	
5 Polyine 2017	
6 Polyline 2020	

V

V

V

Common borders. Common solutions.

სანაპირო ზოლის შეიპფაილების ატრიბუტული ველების მომზადება და დამერჯვა

გაერთიანებული სანაპირო ზოლების შეიპფაილიდან (1992_2020_shoreline_merg) მონაცემები გადაგვყავს მონაცემთა ბაზაში შექმნილ ფაილში (shoreline) Charlest Jackson

ედიტირების საშუალებით შევავსოთ მიღებული ფაილის ატრიბუტული ცხრილი: სრული თარიღი და გაურკვევლობა

DATE_: Data Type – Text UNCERTAINTY: Data Type – Double

- 뭡 -	F 🔂 🖸 🛃	×			letert Selection
orelines					0+-Z 5-HO
OBJECTID	* SHAPE *	DATE_	UNCERTAINTY	SHAPE_Length	titled - ArcMap
	8 Polyline	08/13/1992	30	134215.813458	Edit View Bookmarks Insert Selection
	9 Polyline	07/26/1997	30	144509.107904	Sado Paste Ort-V
1	10 Polyline	06/25/2003	30	138462.137139	1 Car 0/1-2
1	11 Polyline	07/24/2008	30	136966.373793	Copy Offic
1	12 Polyline	05/25/2015	30	146783.548029	Reste OyleV
	13 Polyline	07/27/2017	10	120204.834444	Parte Paste (Orl-1)
]	14 Polyline	06/08/2020	10	128755.165539	The Copy State map
					General All Demonstra
					Stratect Al Clements Hermanne Hermanne
I4 - 4	1 🕨 🖬	(0 o	out of 7 Selected)		A COLUMN TO A COLUMN

Baseline შექმნა

 ვრთავთ რედაქტირებას მოვნიშნავთ ყველა მონაცემს ვმერჯავთ (ვაერთიანებთ)
 დამერჯილ ფაილს ვუკეთებთ

ბუფერს (100მ.)

Baseline შექმნა

Ch in and		1. 1. 1.	a
CORN.	NOW LONG	1. AU	Mage 1

In Edit View Beckmarks Inset Selection Despectationy Curturnics effectives Help

and the later of the second seco
kie GF Curtante
0.04
and Pressed
in The second field
I H dave out
The second se
= No parteces
= D should be
and the second second
III 1983.A.John
E3 2009.Ex.unth
II D 20 CAAset
2 D 2016 (a junite
[] 2083.5 justs
III [] 200 Laurata
III 1967 La John
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
= 21 1042 2020 Ce, Multies

V

an hidron Table Of Leonents

-A- . . .

Dennings &

ვუთითებთ (baseline) და (shoreline) პარამეტრებს

- 14 -

	Children Printeres	and the second	
aseline Settings Sh	areline Settings	Metadata Settings	
Beceline Parameters			
Banaline Layer	bannirse		~
Baseline ID Field	ID		~ 0
Optional Parameter	976		
Baseline Group P	field		~ 0
Beseline Search	Distance Field		~ 0
T and and and			
Left	1	Right	LAND
LAND	WATE	Ruph	LAND
C Left LAND Baseline placement	WATER	Ruph WATER	LAND
C Left LAND Baseline placement O Midehore (or or	WATE WATE	Ruph WATER O Orshore	LAND Carlos Offebore

ტრანსექტების შექმნა 检查内点的 稀封 济 event how allector. F Set Default Parameters × Baseline Settings Shorekne Settings Metadata Settings itera i Shonéme Parameters ahorelane Shoraline Layer DATE Shoreline Date Field ~ Shoreline Uncertainty Field UNCERTAINTY ~ 0 Default Data Uncertainty 10 +- meteral Intersection Parameters Seaward Intersection WATER. 64719 autori O Landward Intersection 1003301 WALLS. DATES. Log File Output Show Log Location (None O Regular () Extended

Cancel

OK

Ē

DSAS ანალიზის შედვ	
Table Of Carbons F. H	 Deta fution 0 ×
 Algost ■ Processon, Dr.S., pales, 2007 0018, 750004, 1 ■ A3 × W(R + z - 1.8) ■ - 33 × W(R + z - 1.8) ■ - 23 × W(R + z - 1.8) ■ - 23 × W(R + z - 1.8) ■ - 23 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8) ■ - 34 × W(R + z - 1.8)	

10 * Discerve * E Word Imagery

ar hantan Calle Of Contents

Decerge & B B D - A - C d Aud

(C.C.) (7 + C.)

Commission Tank Gércerenjier.

Costs Perture

DECO

DSAS (*პროგრამული ინსტრუმენტი*) გამოყენებით სანაპირო ზოლის ცვლილების ანალიზის წინასწარი შედეგები და პროგნოზი

DSAS მიშვნელოვანი სტატისტიკური პარამეტრები

SCE - უდიდესი მანძილი სანაპიროს ყველა ზოლს შორის

NSM - მანძილი ყველაზე ძველ და ყველაზე ახალ სანაპირო ზოლებს შორის

